

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/104/2000

INSTYTUCJE PUBLICZNE W OPINII SPOŁECZNEJ

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LIPIEC 2000

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

- Od stycznia do czerwca tego roku pogorszyły się oceny działalności naczelnych organów państwa: rządu (spadek odsetka opinii pozytywnych o 13 punktów), Senatu i Sejmu (odpowiednio o 11 i 10 punktów), a także - w nieco mniejszym zakresie - urzędu prezydenta (o 5 punktów). Nieco gorzej niż na początku roku oceniane są również władze samorządowe - ich pracę pozytywnie ocenia o 5 punktów mniejszy odsetek badanych.
- Działalność związków zawodowych - zarówno NSZZ „Solidarność”, jak i zrzeszonych w OPZZ - także oceniana jest gorzej niż w styczniu bieżącego roku.
- Pogorszyły się również notowania instytucji życia publicznego o charakterze niepolitycznym. W porównaniu z początkiem roku mniej dobrych ocen uzyskały: Narodowy Bank Polski (o 11 punktów), wojsko (o 8 punktów), Rzecznik Praw Obywatelskich (o 7 punktów), a także NIK i UOP (po 5 punktów). Jednak w ocenie działalności tych instytucji opinie pozytywne przeważają nad negatywnymi.
- Gorzej niż w styczniu oceniane są organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości: policja (spadek odsetka opinii pozytywnych i wzrost negatywnych po 7 punktów, a w efekcie zmniejszenie się przewagi ocen dobrych nad złymi), sądy i prokuratura (wzrost odsetka opinii negatywnych odpowiednio o 7 i 6 punktów, spadek pozytywnych po 6 punktów - w obu przypadkach powiększyła się przewaga ocen złych nad dobrymi).
- Jedynie publiczne media: radio i telewizja są niezmiennie najlepiej oceniane. Zdecydowana większość badanych wyraża pozytywne opinie o działalności Polskiego Radia (84%) i Telewizji publicznej (77%).

Jednym z tematów czerwcowego sondażu¹ była ocena działalności wybranych organizacji i instytucji publicznych, zarówno o charakterze politycznym, jak i niepolitycznym. Opinie na temat działalności rządu, Sejmu, Senatu i urzędu prezydenta badamy co miesiąc, natomiast o pozostałych instytucjach - w dłuższych odstępach czasu.

OCENY INSTYTUCJI POLITYCZNYCH

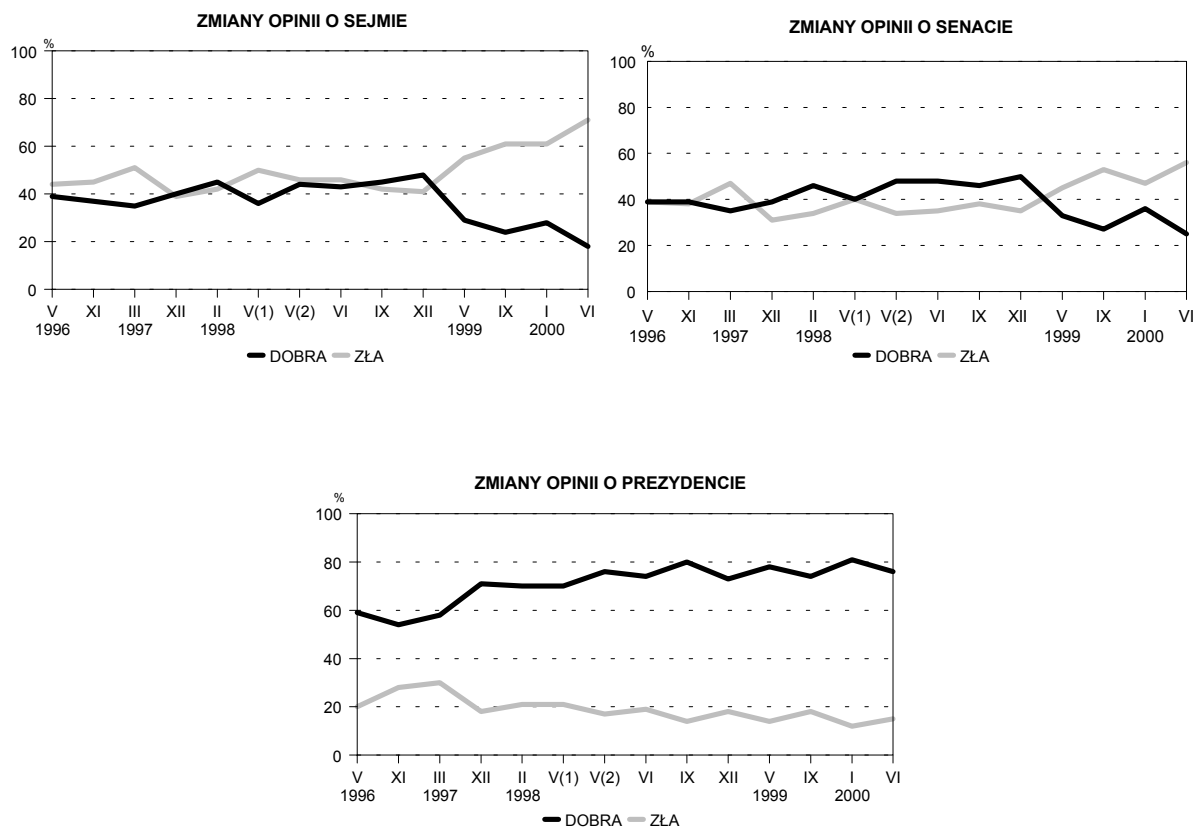
Po odnotowanej w maju poprawie opinii o najważniejszych instytucjach politycznych w Polsce, w czerwcu zarejestrowaliśmy pogorszenie ocen działalności zarówno obu izb parlamentu, jak i urzędu prezydenta.

Tabela 1

Oceniane instytucje	Oceny*	Wskazania respondentów według terminów badań													Zmiany V-VI 2000
		VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
		1999						2000							
w procentach															
Sejm	dobra	32	19	23	24	21	25	26	28	28	20	17	24	18	-6
	zła	47	62	58	61	68	65	63	61	64	67	71	62	71	+9
Senat	dobra	33	23	26	27	24	34	35	36	37	28	27	33	25	-8
	zła	40	52	49	53	57	48	47	47	40	52	53	48	56	+8
Prezydent	dobra	76	69	75	74	70	79	74	81	80	76	74	81	76	-5
	zła	13	18	14	18	20	14	16	12	13	14	18	12	15	+3

* Pominięto „trudno powiedzieć”.

¹ Sondaż „Aktualne problemy i wydarzenia” (121) przeprowadzono w dniach od 1 do 6 czerwca 2000 roku na liczącej 1098 osób reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

Negatywne oceny działalności **Sejmu** i **Senatu** przeważają we wszystkich grupach społecznych i demograficznych. Jednak w pewnej mierze modyfikują je poglądy polityczne badanych i poziom ich wykształcenia. Osoby z wyższym wykształceniem częściej niż pozostałe wystawiają obu izbom parlamentu oceny dobre. Równocześnie działalność zarówno Sejmu, jak i Senatu znacznie lepiej oceniają respondenci o poglądach prawicowych niż lewicowych. Jednak również wśród badanych o przekonaniach prawicowych negatywne oceny działalności Sejmu wyraźnie przeważają nad pozytywnymi. W tej grupie ankietowanych odsetki dobrych i złych ocen pracy Senatu niemal się równoważą.

Ocena działalności Sejmu dość silnie związana jest z pozycją, jaką zajmuje w nim partia, którą popiera badany.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty ugrupowań politycznych	Oceny działalności Sejmu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
AWS	42	47	11
UW	48	48	4
PSL	11	84	5
SLD	16	79	5
Niezdecydowani	18	63	19
Niezamierzający głosować	10	76	14

Zwolennicy SLD i PSL wyrażają zdecydowanie gorsze opinie o pracy Sejmu niż sympatycy ugrupowań, które do niedawna tworzyły koalicję rządową. Nie zmienia to jednak faktu, że również wśród zwolenników AWS przeważa, choć bardzo nieznacznie, niezadowolenie z działalności Sejmu, natomiast w elektoracie UW opinie w tej sprawie są podzielone. Trzeba także zwrócić uwagę, że badani o niewyklarowanych sympatiach partyjnych, podobnie jak ci, którzy nie zamierzają brać udziału w wyborach, w większości źle oceniają pracę Sejmu.

Nieco inaczej jest z oceną Senatu. Działalność izby wyższej parlamentu pozytywnie ocenia ponad połowa zwolenników UW i AWS.

Tabela 3

Potencjalne elektoraty ugrupowań politycznych	Oceny działalności Senatu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
AWS	51	27	22
UW	56	30	14
PSL	23	69	8
SLD	21	67	11
Niezdecydowani	21	47	32
Niezamierzający głosować	17	64	19

Wprawdzie w stosunku do maja nieco wzrósł odsetek krytycznych ocen działalności **prezydenta**, niemniej urząd ten jest nadal pozytywnie oceniany przez zdecydowaną większość badanych (76%). Interesująco przedstawia się wpływ sympatii partyjnych na te oceny. Wśród wyborców głównych ugrupowań politycznych jedynie elektorat AWS wyróżnia się stosunkowo wysokim krytycyzmem, jednak opinie negatywne wyraża jedynie co trzeci zwolennik tego ugrupowania. Natomiast wśród sympatyków SLD, UW i PSL powszechne są dobre oceny działalności Aleksandra Kwaśniewskiego. Nieco bardziej krytyczni są natomiast badani o niewyklarowanych sympatiach politycznych oraz niezamierzający brać udziału w wyborach.

Tabela 4

Potencjalne elektoraty ugrupowań politycznych	Oceny działalności prezydenta		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
AWS	55	33	11
UW	95	3	2
PSL	90	9	1
SLD	97	1	2
Niezdecydowani	74	14	12
Niezamierzający głosować	65	22	13

Z comiesięcznych badań CBOS² wynika, że od ponad roku notowania **rządu koalicyjnego** były złe, choć w ostatnim okresie nastąpiło zahamowanie pogarszania się jego ocen. Tutaj można jedynie dodać, że bieżąca działalność rządu oceniona została gorzej niż na początku roku.

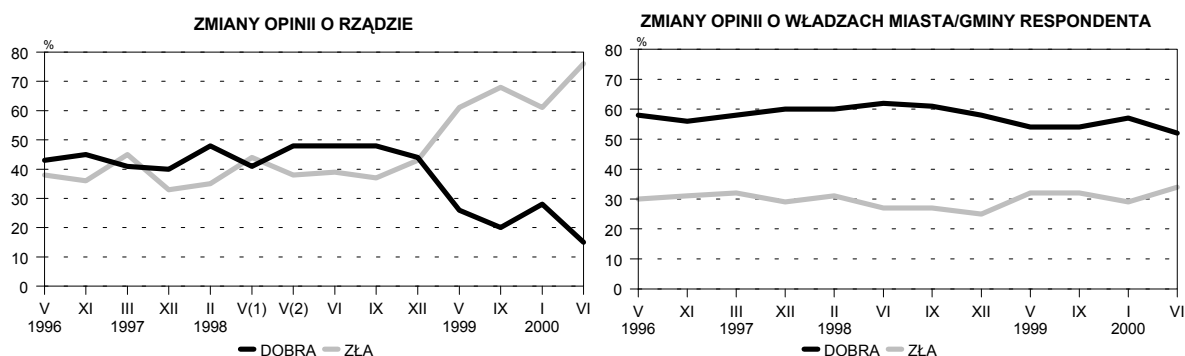
Tabela 5

Oceniane instytucje	Oceny*	Wskazania respondentów według terminów badań								Zmiany I-VI 2000
		V '98	VI '98	IX '98	XII '98	V '99	IX '99	I 2000	VI 2000	
	w procentach									
Rząd, Rada Ministrów	dobra	48	48	48	44	26	20	28	15	-13
	zła	38	39	37	43	61	68	61	76	+15
Władze miasta/gminy	dobra	-	62	61	58	54	54	57	52	-5
	zła	-	27	27	25	32	32	29	34	+5

* Pominięto „trudno powiedzieć”.

² Por. komunikat CBOS „Ostatnie notowania rządu koalicji AWS-UW”, czerwiec 2000.

Trzeba zwrócić uwagę na niewielkie wprawdzie, ale widoczne pogorszenie się opinii o **władzach samorządowych**. W odróżnieniu od pozostałych instytucji w tym przypadku oceniany jest nie jeden, ale wiele konkretnych podmiotów. Każdy ankietowany ocenia bowiem władze lokalne właściwe dla swojego miejsca zamieszkania, a prezentowane wyniki są wypadkową ocen ich działalności. Dlatego też opinie na ten temat przeważnie nie ulegają większym wahaniom. Tym razem jednak zarejestrowaliśmy zmianę na gorsze.

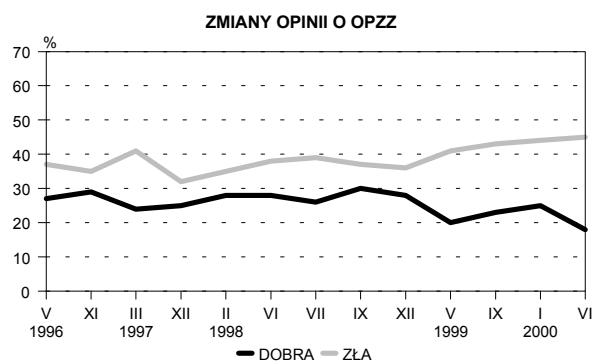
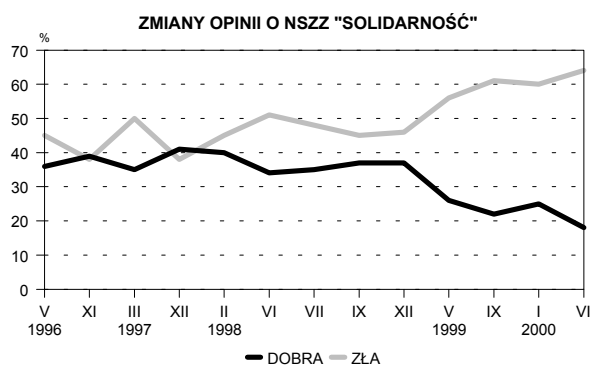
OCENY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

Pierwsze półrocze bieżącego roku przyniosło także wyraźne pogorszenie ocen obu największych central związkowych. Od jesieni ubiegłego roku w trzecim kolejnym pomiarze zarówno **NSZZ „Solidarność”**, jak i **OPZZ** otrzymują niemal taką samą liczbę dobrych ocen, podczas gdy poprzednio znacznie więcej pozytywnych opinii uzyskiwała „Solidarność”. Można to wiązać z tym, że NSZZ „S” kojarzony jest z układem politycznym, którego oceny w tym czasie drastycznie się pogorszyły. Przypuszczenie to - mimo że bardzo prawdopodobne - nie wyjaśnia jednak, dlaczego w takim samym stopniu zmalały odsetki pozytywnych ocen działalności obu związków. Równocześnie już od dłuższego czasu „Solidarność” uzyskuje więcej niż OPZZ ocen negatywnych. Trzeba jednak dodać, że dwukrotnie większy odsetek badanych nie ma wyrobionego zdania o działalności OPZZ niż o NSZZ „S”.

Tabela 6

Oceniane związki zawodowe	Oceny*	Wskazania respondentów według terminów badań							Zmiany I-VI 2000
		VI '98	IX '98	XII '98	V '99	IX '99	I 2000	VI 2000	
		w procentach							
NSZZ „Solidarność”	dobra	34	37	37	26	22	25	18	-7
	zła	51	45	46	56	61	60	64	+4
OPZZ	dobra	28	30	28	20	23	25	18	-7
	zła	38	37	36	41	43	44	45	+1

* Pominięto „trudno powiedzieć”.

Oceny działalności zarówno NSZZ „Solidarność”, jak i OPZZ uzależnione są od poglądów politycznych respondentów, jednak zależność ta jest znacznie większa w przypadku „Solidarności” niż OPZZ. Opinie o NSZZ „Solidarność” są także zależne od religijności badanych - im częściej deklarowany udział w praktykach religijnych, tym lepsza ocena. Natomiast nie ma związku między oceną OPZZ a intensywnością praktyk religijnych respondentów³.

OCENA DZIAŁALNOŚCI KOŚCIOŁA RZYMSKOKATOLICKIEGO

Oceny działalności publicznej **Kościola** w wymiarze instytucjonalnym nie ulegają w ostatnich latach większym zmianom. Na tym tle zwraca uwagę trudna do wytłumaczenia wyraźna poprawa ocen w ostatnim kwartale ubiegłego roku, a następnie ich pogorszenie - choć już nie tak znaczne - w pierwszym półroczu tego roku.

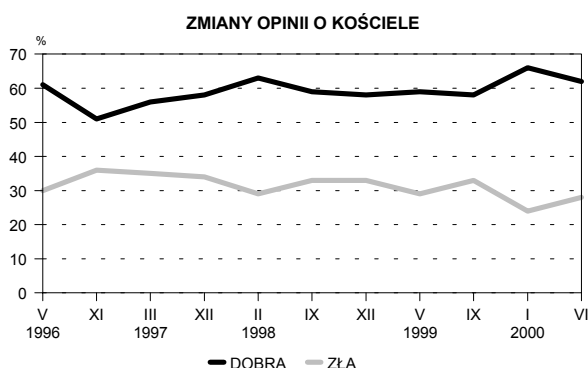
³ Patrz tabele 3 i 4 w Aneksie.

Tabela 7

Oceny działalności Kościoła rzymskokatolickiego*	Wskazania respondentów według terminów badań							Zmiany I - VI 2000
	II '98	IX '98	XII '98	V '99	IX '99	I 2000	VI 2000	
	w procentach							
Dobra	63	59	58	59	58	66	62	-4
Zła	29	33	33	29	33	24	28	+4

* Pominięto „trudno powiedzieć”.

Opinie o działalności Kościoła zależą w pewnym stopniu od wieku ankietowanych. Najwięcej pozytywnych ocen wystawiają tej instytucji najmłodszy i najstarsi badani, najmniej zaś osoby w wieku od 25 do 44 roku życia. Silny jest także związek między opiniami o działalności Kościoła a poglądami politycznymi badanych. Wśród osób o orientacji lewicowej oceny negatywne niemal równoważą się z pozytywnymi. Z drugiej strony tylko co siódmy badany o poglądach prawicowych źle ocenia działalność Kościoła jako instytucji życia publicznego.

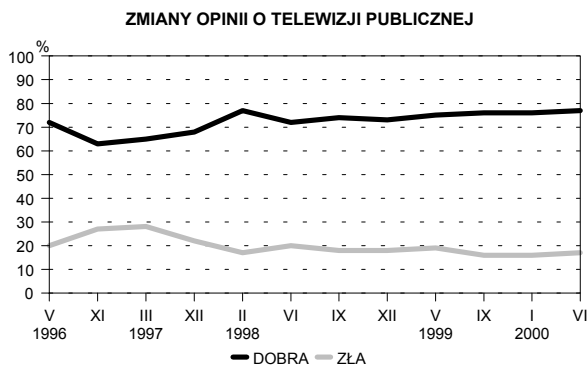
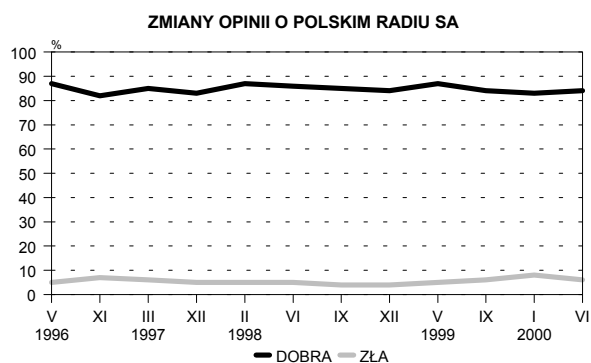
OCENY INSTYTUCJI NIEPOLITYCZNYCH

Niezmiennie dobrze oceniane są **publiczne media: radio i telewizja**. Z tych dwóch instytucji wyraźnie lepiej postrzegane jest Polskie Radio SA - uzyskuje niewielki odsetek złych ocen. Telewizja publiczna oceniana jest gorzej - stale ok. 20% badanych wyraża negatywne opinie o jej działalności.

Tabela 8

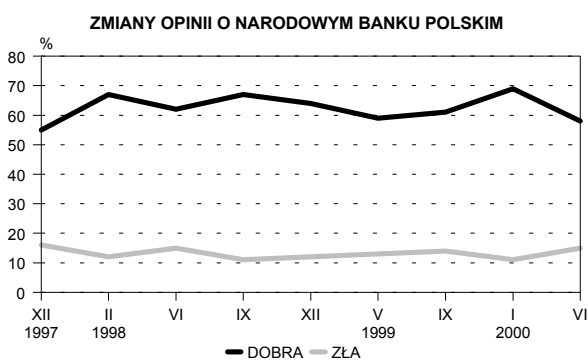
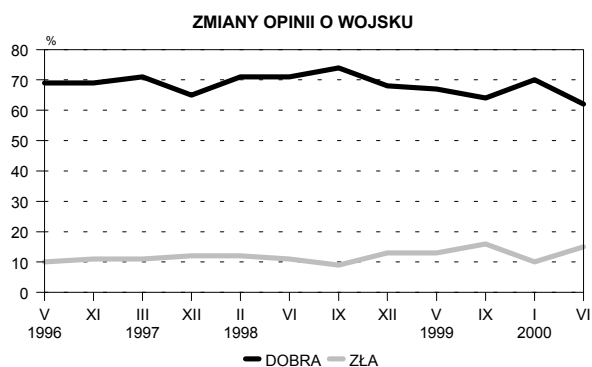
Oceniane instytucje niepolityczne	Oceny*	Wskazania respondentów według terminów badań							Zmiany I-VI 2000
		VI '98	IX '98	XII '98	V '99	IX '99	I 2000	VI 2000	
	w procentach								
Polskie Radio SA	dobra	86	85	84	87	84	83	84	+1
	zła	5	4	4	5	6	8	6	-2
Telewizja publiczna	dobra	72	74	73	75	76	76	77	+1
	zła	20	18	18	19	16	16	17	+1
Wojsko	dobra	71	74	68	67	64	70	62	-8
	zła	11	9	13	13	16	10	15	+5
Narodowy Bank Polski	dobra	62	67	64	59	61	69	58	-11
	zła	15	11	12	13	14	11	15	+4
Najwyższa Izba Kontroli	dobra	58	61	56	53	56	58	53	-5
	zła	15	14	13	16	18	16	18	+2
Policja	dobra	58	61	54	54	50	56	49	-7
	zła	34	31	38	38	42	35	42	+7
Rzecznik Praw Obywatelskich	dobra	59	60	57	52	50	55	48	-7
	zła	13	12	11	12	18	16	18	+2
Urząd Ochrony Państwa	dobra	37	36	33	27	34	35	30	-5
	zła	19	15	15	18	19	20	22	+2
Sądy	dobra	35	32	31	29	24	28	22	-6
	zła	42	47	48	47	55	52	59	+7
Prokuratura	dobra	34	31	31	28	23	27	21	-6
	zła	38	44	45	44	54	51	57	+6

* Pominięto „trudno powiedzieć”.

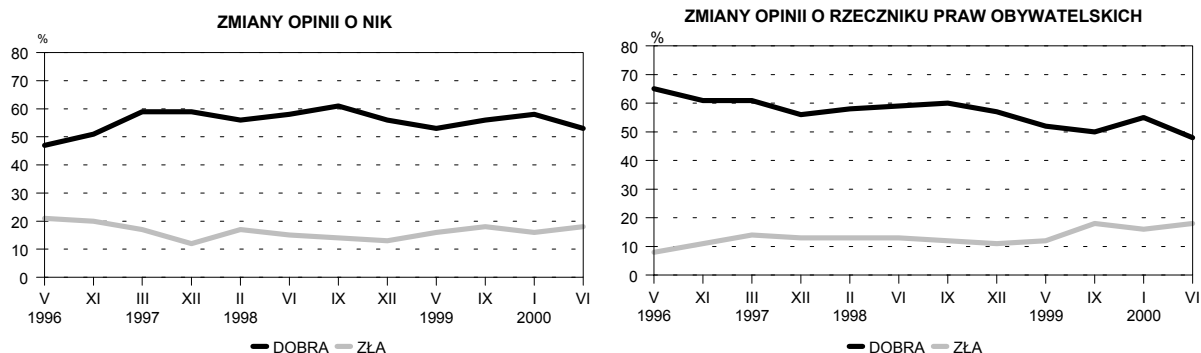
Dobłą opinią cieszy się również **wojsko**, mimo że w czerwcu zarejestrowaliśmy wzrost krytycyzmu w stosunku do jego działalności. Być może jest to echo poruszanych ostatnio w środkach masowego przekazu spraw związanych z wewnętrznymi stosunkami w wojsku.

Narodowy Bank Polski jest instytucją dobrze ocenianą - o znacznej, kilkakrotnej przewadze ocen dobrych nad złymi. Jednak w porównaniu z pomiarem styczniowym odnotowaliśmy stosunkowo duży spadek ocen pozytywnych. Koresponduje to z mającym miejsce w tym samym okresie spadkiem zaufania do Hanny Gronkiewicz-Waltz⁴, prezesa NBP. Być może jest to związane z przejściowymi perturbacjami na rynku walutowym.

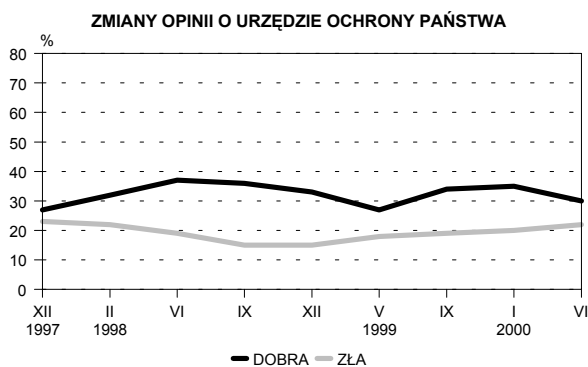

⁴ Por. komunikat CBOS „Zaufanie do polityków w czerwcu”, czerwiec 2000.

W ostatnim okresie pewnemu pogorszeniu uległ wizerunek społeczny **Najwyższej Izby Kontroli** oraz **Rzecznika Praw Obywatelskich**. Nadal jednak działalność tych instytucji zyskuje wyraźnie więcej ocen pozytywnych niż negatywnych.

W stosunku do stycznia tego roku pogorszyły się opinie o pracy **Urzędu Ochrony Państwa**. Dobre oceny tej instytucji nieznacznie przeważają nad złymi (30% wobec 22%), ale co drugi badany (48%) nie czuje się kompetentny do wyrażania opinii o jej działalności. Na temat UOP częściej niż pozostali wypowiadają się jedynie badani z wyższym wykształceniem, należący do kadry kierowniczej i inteligencji. W tych grupach co trzeci respondent powstrzymuje się od oceny tej instytucji.

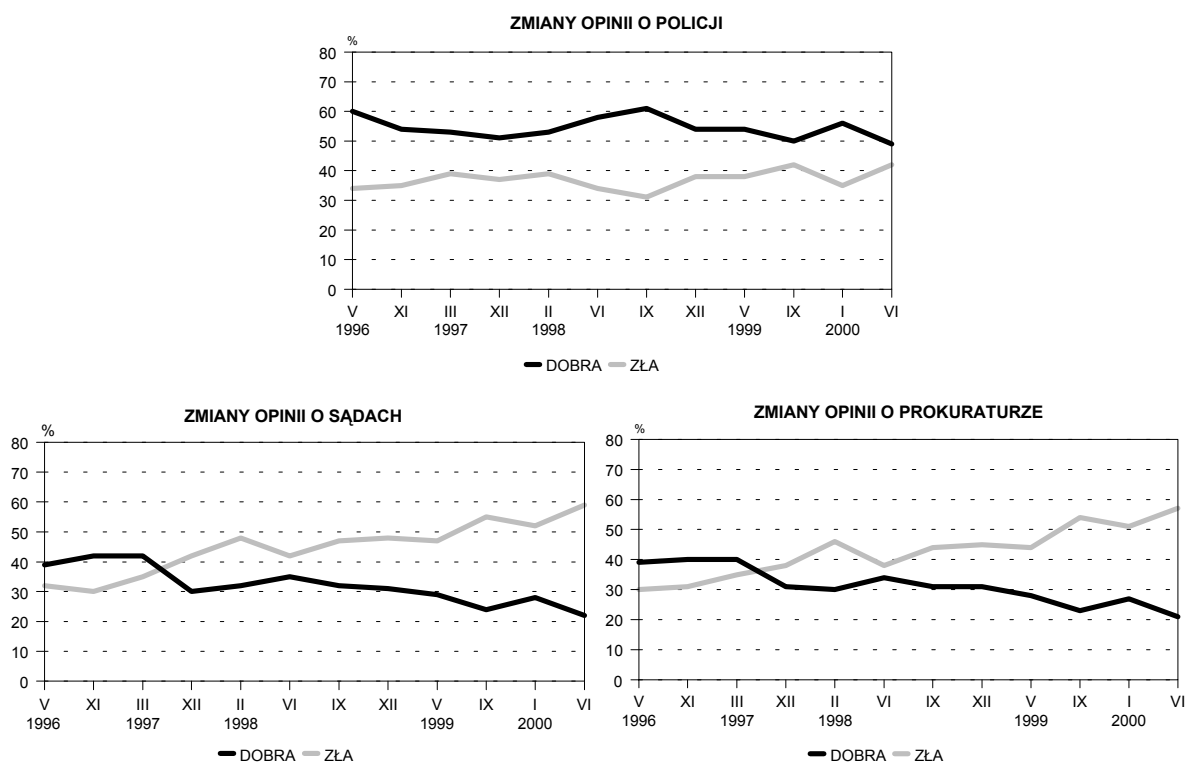

Opinię o działalności UOP w pewnym stopniu różnicują sympatie partyjne badanych, co zapewne jest echem pojawiających się niekiedy zarzutów o upolitycznieniu tej instytucji. Szczególnie krytyczni są zwolennicy SLD.

Tabela 9

Potencjalne elektoraty ugrupowań politycznych	Oceny działalności Urzędu Ochrony Państwa		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
AWS	41	12	47
UW	49	15	36
PSL	39	18	43
SLD	27	32	40
Niezdecydowani	16	16	68
Niezamierzający głosować	29	24	47

Nie najlepiej kształtują się opinie o organach ścigania i wymiaru sprawiedliwości. Wprawdzie w ocenie działalności **policji** ciągle przeważają opinie pozytywne, ale po raz pierwszy wyraża je mniej niż połowa badanych (49%, podczas gdy 42% wystawia oceny negatywne). Znacznie gorsze są oceny działalności wymiaru sprawiedliwości. Już od trzech lat przeważają negatywne opinie o pracy zarówno **sądów**, jak i **prokuratury**. Pod koniec pierwszego półrocza tego roku notowania tych instytucji, po pewnej poprawie w poprzednim okresie, dość wyraźnie się pogorszyły.

Jak wskazują wyniki innych badań⁵, w Polsce rejestrujemy ostatnio wzrost poczucia osobistego zagrożenia i lęku przed przestępczością. Równocześnie badani skłonni są upatrywać przyczyn tego stanu rzeczy przede wszystkim w wadliwej polityce karnej i penitencjarnej, pracy aparatu sprawiedliwości, któremu powszechnie zarzuca się zbytnią pobłażliwość wobec przestępców, a także w niedoskonałym systemie prawnym. W mniejszym stopniu winą za wzrost przestępczości obarcza się policję, która w odczuciu znacznej części badanych jest często bezradna z powodu zbyt małych uprawnień. Przedstawione wyżej ogólne opinie o pracy aparatu ścigania i wymiaru sprawiedliwości można traktować jako pochodne takiego właśnie postrzegania tych spraw.

W pierwszym półroczu tego roku pogorszyły się oceny naczelnych organów państwa - Sejmu, Senatu, rządu i prezydenta, przy czym w stosunkowo najmniejszym stopniu dotyczy to urzędu prezydenta. Nieco gorzej niż na początku roku oceniane są też władze podstawowego szczebla samorządu.

Pogorszyły się również notowania związków zawodowych. Dotyczy to zarówno NSZZ „Solidarność”, jak i związków zrzeszonych w OPZZ. Nieco gorzej oceniana jest także, w wymiarze pozareligijnym, działalność Kościoła rzymskokatolickiego.

W stosunku do stycznia 2000 roku pogorszeniu uległ społeczny wizerunek takich instytucji niepolitycznych, jak: Najwyższa Izba Kontroli, Rzecznik Praw Obywatelskich, wojsko, Urząd Ochrony Państwa. Szczególnie duży spadek pozytywnych ocen odnotowaliśmy

⁵ Por. komunikaty CBOS: „Czy w Polsce żyje się bezpiecznie?”, marzec 2000; „Opinie o pracy, uprawnieniach i wyszkoleniu polskiej policji”, marzec 2000 oraz „Opinie o funkcjonowaniu wymiaru sprawiedliwości i walce z przestępczością” sierpień '99.

w przypadku Narodowego Banku Polskiego. Działalność organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości - policji, sądów i prokuratury - również oceniana jest bardziej krytycznie niż na początku roku.

Jedynie działalność publicznych środków masowego przekazu: TVP i Polskiego Radia cieszy się niezmiennie dobrą opinią zdecydowanej większości badanych.

Można wskazywać na różne konkretne przyczyny wzrostu krytycyzmu w stosunku do poszczególnych instytucji. Należy jednak zastanowić się, czy nie mamy w tym przypadku do czynienia z sytuacją ogólnego kryzysu zaufania do różnych sfer życia publicznego.

Opracował

Michał STRZESZEWSKI

A N E K S

Tabela 1. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Sejmu? (%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	18	71	11	1098
Płeć				
Mężczyźni	17	74	9	521
Kobiety	18	68	14	577
Wiek				
18-24 lat	24	66	10	157
25-34	15	72	13	194
35-44	23	70	7	207
45-54	14	74	11	235
55-64	20	69	11	122
65 lat i więcej	13	72	16	183
Miejsce zamieszkania				
Wieś	17	66	17	403
Miasto do 20 tys.	15	77	8	142
20-100 tys.	18	73	9	228
101-500 tys.	22	66	12	201
501 tys. i więcej mieszk.	18	81	1	125
Wykształcenie				
Podstawowe	14	69	17	305
Zasadnicze zawodowe	15	75	10	288
Średnie	20	72	8	405
Wyższe	32	60	8	100
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	20	73	7	65
Prac. umysł. niż. szczebla	27	67	5	114
Pracownicy fiz.- umysł.	26	64	10	99
Robotnicy wykwalifikowani	11	80	9	106
Robotnicy niewykwalifik.	18	68	15	41
Rolnicy	18	74	9	59
Pracujący na własny rach.	30	65	5	51
Bierni zawodowo				
Renciści	10	69	20	126
Emeryci	15	74	12	208
Uczniowie i studenci	32	57	11	74
Bezrobotni	6	83	11	96
Gospodynie domowe i inni	17	64	19	59
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	23	73	5	212
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	16	75	8	105
sekt. pryw. poza rolnict.	21	66	13	173
prywatnym gosp. rolnym	21	66	13	75
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	12	79	9	154
276-399	13	72	15	133
400-549	21	66	13	234
550-799	13	75	12	180
Powyżej 799 zł	30	67	3	165
Ocena własnych war. mater.				
Źłe	10	79	11	393
Średnie	18	69	13	467
Dobre	31	60	9	236
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	27	59	14	79
Raz w tygodniu	18	70	12	574
1-2 razy w miesiącu	16	75	9	162
Kilka razy w roku	16	73	12	186
W ogóle nie uczestniczy	17	74	9	95
Poglądy polityczne				
Lewica	14	80	5	349
Centrum	13	78	9	267
Prawica	33	55	11	232
Trudno powiedzieć	14	63	23	248

Tabela 2. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność **Senatu?**

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	25	56	19	1098
Płeć				
Mężczyźni	25	60	15	521
Kobiety	25	53	22	577
Wiek				
18-24 lat	35	50	16	157
25-34	24	55	22	194
35-44	29	54	16	207
45-54	22	62	16	235
55-64	26	56	17	122
65 lat i więcej	18	57	25	183
Miejsce zamieszkania				
Wieś	25	51	24	403
Miasto do 20 tys.	22	63	15	142
20-100 tys.	26	57	17	228
101-500 tys.	25	54	21	201
501 tys. i więcej mieszk.	29	66	5	125
Wykształcenie				
Podstawowe	22	52	26	305
Zasadnicze zawodowe	18	62	20	288
Średnie	29	58	14	405
Wyższe	41	44	14	100
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	29	55	16	65
Prac. umysł. niż. szczebla	34	56	11	114
Pracownicy fiz.- umysł.	40	45	15	99
Robotnicy wykwalifikowani	18	69	13	106
Robotnicy niewykwalifik.	27	44	29	41
Rolnicy	18	70	12	59
Pracujący na własny rach.	27	54	19	51
Bierni zawodowo				
Renciści	17	57	26	126
Emeryci	24	55	21	208
Uczniowie i studenci	40	42	18	74
Bezrobotni	13	67	20	96
Gospodynie domowe i inni	23	48	28	59
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	33	57	11	212
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	22	64	13	105
sekt. pryw. poza rolnict.	30	48	22	173
prywatnym gosp. rolnym	25	58	17	75
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	21	65	14	154
276-399	20	56	23	133
400-549	27	52	22	234
550-799	20	61	19	180
Powyżej 799 zł	37	55	8	165
Ocena własnych war. mater.				
Źłe	16	67	17	393
Średnie	27	51	22	467
Dobre	38	47	15	236
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	28	49	23	79
Raz w tygodniu	28	54	19	574
1-2 razy w miesiącu	21	59	21	162
Kilka razy w roku	23	59	17	186
W ogóle nie uczestniczy	21	65	14	95
Poglądy polityczne				
Lewica	22	66	11	349
Centrum	23	62	15	267
Prawica	40	41	19	232
Trudno powiedzieć	18	49	32	248

Tabela 3. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność **NSZZ "Solidarność"**?
(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	18	64	17	1096
Płeć				
Mężczyźni	17	67	15	520
Kobiety	19	62	19	576
Wiek				
18-24 lat	31	49	20	156
25-34	14	64	21	193
35-44	18	71	11	207
45-54	16	74	11	235
55-64	16	68	16	122
65 lat i więcej	18	57	26	183
Miejsce zamieszkania				
Wieś	19	58	23	403
Miasto do 20 tys.	13	75	12	142
20-100 tys.	14	69	17	228
101-500 tys.	23	62	15	200
501 tys. i więcej mieszk.	23	69	9	124
Wykształcenie				
Podstawowe	19	53	27	305
Zasadnicze zawodowe	19	68	13	288
Średnie	17	70	13	403
Wyższe	21	64	15	100
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	12	72	16	65
Prac. umysł. niż. szczebla	16	73	11	114
Pracownicy fiz.- umysł.	21	68	11	99
Robotnicy wykwalifikowani	10	81	10	106
Robotnicy niewykwalifik.	23	59	18	41
Rolnicy	22	58	20	59
Pracujący na własny rach.	19	72	9	51
Bierni zawodowo				
Renciści	12	60	28	126
Emeryci	20	63	17	208
Uczniowie i studenci	36	45	19	73
Bezrobotni	16	64	20	96
Gospodynie domowe i inni	24	47	29	58
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	12	80	8	212
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	15	69	16	104
sekt. pryw. poza rolnict.	23	60	17	173
prywatnym gosp. rolnym	25	52	24	75
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	17	66	17	154
276-399	14	68	18	133
400-549	15	69	16	234
550-799	18	67	15	180
Powyżej 799 zł	21	69	10	164
Ocena własnych war. mater.				
Źłe	13	71	16	392
Średnie	19	61	20	467
Dobre	27	59	14	235
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	31	47	22	79
Raz w tygodniu	22	61	18	574
1-2 razy w miesiącu	17	72	11	162
Kilka razy w roku	10	69	21	185
W ogóle nie uczestniczy	8	79	13	95
Poglądy polityczne				
Lewica	7	87	5	348
Centrum	16	68	16	267
Prawica	41	42	16	232
Trudno powiedzieć	15	49	37	247

Tabela 4. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność OPZZ?

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	18	45	36	1097
Płeć				
Mężczyźni	19	48	33	520
Kobiety	17	43	40	577
Wiek				
18-24 lat	24	36	41	157
25-34	12	47	41	194
35-44	20	48	32	207
45-54	20	51	29	235
55-64	19	48	33	122
65 lat i więcej	15	40	45	183
Miejsce zamieszkania				
Wieś	18	38	44	403
Miasto do 20 tys.	23	47	30	141
20-100 tys.	16	50	33	228
101-500 tys.	17	47	36	201
501 tys. i więcej mieszk.	17	56	27	125
Wykształcenie				
Podstawowe	18	36	46	305
Zasadnicze zawodowe	23	48	29	288
Średnie	16	48	36	405
Wyższe	16	53	31	100
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	11	57	32	65
Prac. umysł. niż. szczebla	16	50	33	113
Pracownicy fiz.-umysł.	28	40	32	99
Robotnicy wykwalifikowani	18	57	24	106
Robotnicy niewykwalifik.	36	45	19	41
Rolnicy	14	47	38	59
Pracujący na własny rach.	17	45	38	51
Bierni zawodowo				
Renciści	16	41	42	126
Emeryci	16	43	41	208
Uczniowie i studenci	25	33	42	74
Bezrobotni	20	45	35	96
Gospodynie domowe i inni	6	42	52	59
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	17	58	25	212
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	22	45	33	105
sekt. pryw. poza rolnict.	20	44	36	173
prywatnym gosp. rolnym	20	42	39	75
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	16	52	33	154
276-399	20	51	29	133
400-549	21	41	38	233
550-799	17	42	40	180
Powyżej 799 zł	16	57	26	165
Ocena własnych war. mater.				
Źle	13	53	35	393
Średnie	21	39	39	467
Dobre	21	45	34	236
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	18	37	46	79
Raz w tygodniu	19	44	37	573
1-2 razy w miesiącu	19	45	36	162
Kilka razy w roku	17	47	36	186
W ogóle nie uczestniczy	12	58	29	95
Poglądy polityczne				
Lewica	27	50	23	349
Centrum	14	49	36	267
Prawica	16	46	37	232
Trudno powiedzieć	12	34	54	248

Tabela 5. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Kościoła rzymskokatolickiego?
(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	62	28	10	1097
Płeć				
Mężczyźni	62	27	11	520
Kobiety	61	29	10	577
Wiek				
18-24 lat	73	23	5	157
25-34	49	33	18	194
35-44	54	34	12	207
45-54	60	31	9	235
55-64	68	24	8	122
65 lat i więcej	71	19	11	182
Miejsce zamieszkania				
Wieś	65	21	14	402
Miasto do 20 tys.	59	32	8	142
20-100 tys.	61	31	8	228
101-500 tys.	59	30	11	200
501 tys. i więcej mieszk.	58	37	4	125
Wykształcenie				
Podstawowe	67	20	13	305
Zasadnicze zawodowe	60	31	9	288
Średnie	59	31	10	405
Wyższe	59	29	11	100
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	56	29	16	65
Prac. umysł. niż. szczebla	52	37	11	114
Pracownicy fiz.- umysł.	59	32	9	99
Robotnicy wykwalifikowani	55	37	8	106
Robotnicy niewykwalifik.	54	20	26	41
Rolnicy	67	25	8	59
Pracujący na własny rach.	63	29	8	51
Bierni zawodowo				
Renciści	64	25	11	126
Emeryci	71	20	9	207
Uczniowie i studenci	78	17	5	74
Bezrobotni	51	36	13	96
Gospodynie domowe i inni	61	31	8	59
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	55	35	10	212
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	54	39	7	105
sekt. pryw. poza rolnict.	58	26	16	173
prywatnym gosp. rolnym	75	18	6	75
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	59	27	14	154
276-399	63	32	5	133
400-549	63	28	10	234
550-799	60	31	9	180
Powyżej 799 zł	60	33	7	165
Ocena własnych war. mater.				
Źłe	56	32	12	393
Średnie	63	26	11	467
Dobre	68	25	7	236
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	78	13	9	79
Raz w tygodniu	72	18	10	573
1-2 razy w miesiącu	53	37	10	162
Kilka razy w roku	41	43	16	186
W ogóle nie uczestniczy	41	52	7	95
Poglądy polityczne				
Lewica	48	43	9	349
Centrum	67	24	8	267
Prawica	79	14	7	231
Trudno powiedzieć	59	23	18	248